

31996R1257

2.7.1996

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

L 163/1

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1257/96 НА СЪВЕТА
от 20 юни 1996 година
относно хуманитарната помощ

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 130ц от него,

като взе предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 189в от Договора ⁽²⁾,

като има предвид, че населенията в бедствено положение, жертвите на природни бедствия, войни и размирици или на други съпоставими извънредни обстоятелства, имат право на международна хуманитарна помощ, когато техните собствени власти не могат да им осигурят ефективна помощ;

като има предвид, че гражданските действия за защита на жертвите на сблъсъци или на съпоставими извънредни обстоятелства са подвластни на международното хуманитарно право и съответно следва да бъдат разглеждани като част от хуманитарните действия;

като има предвид, че хуманитарната помощ включва не само операции за подпомагане с цел спасяване и запазване на човешкия живот при критични обстоятелства или при непосредствените им последици, но също и действия, насочени към улесняване или получаване на свободен достъп до жертвите и свободния поток на тази помощ;

като има предвид, че хуманитарната помощ може да бъде предпоставка за дейности по развитие и възстановяване и, следователно, трябва да обхваща целия период на кризата, както и нейните последици; като има предвид, в този контекст, че тя може да включва и елемент на краткосрочно възстановяване с цел да улесни пристигането на помощта, да се предотврати всякакво влошаване на ефекта от кризата и да се започне оказване на помощ на пострадалите да си възвърнат определено минимално ниво на самозадоволяване;

като има предвид, че съществува особена необходимост от превантивни мерки в случай на бедствия с цел осигуряване на готовност

за рисковете, които произтичат от тях и, следователно, от въвеждане на подходяща система за ранно сигнализиране и намеса;

като има предвид, че ефективността и съгласуваността на общностните, националните и международни механизми за предотвратяване и намеса, изградени за посрещане на нуждите, породени от природни бедствия, от бедствия, предизвикани от човека, или от други съпоставими извънредни обстоятелства, следва да бъдат гарантирани и заздравени;

като има предвид, че хуманитарната помощ, чиято единствена цел е да предотвратява или облекчава човешки страдания, се предоставя на жертвите без дискриминация по отношение на раса, етническа принадлежност, религия, пол, възраст, националност или политическа принадлежност и че не трябва да се ръководи от политически съображения или да бъде подвластна на тях;

като има предвид, че решенията, свързани с хуманитарната помощ, трябва да се вземат безпристрастно и единствено в зависимост от нуждите и интересите на жертвите;

като има предвид, че тясната координация между държавите-членки и Комисията, както на ниво вземане на решения, така и на мястото на събитието, представлява основа за ефективна хуманитарна помощ от Общността;

като има предвид, че Общността трябва да се постарее да си съдейства и да координира действията си с трети страни, като част от приноса ѝ към ефективността на международната хуманитарна помощ;

като има предвид, че при преследването на тази цел трябва да се разработят критерии за сътрудничество с неправителствените организации и с международните агенции и организации, специализирани в областта на хуманитарната помощ;

като има предвид, че трябва да се запазват, уважават и насърчават независимостта и безпристрастността на неправителствените организации и на другите хуманитарни институции при осъществяването на хуманитарната помощ;

като има предвид, че трябва да се насърчава сътрудничеството в хуманитарната област между неправителствени организации в държавите-членки и в другите развити страни и техните еквиваленти в съответните трети страни;

⁽¹⁾ ОВ № С 180, 14.7.1995 г., стр. 6.

⁽²⁾ Становище на Европейския парламент от 30 ноември 1995 г. (ОВ № С 339, 18.12.1995 г., стр. 60), Обща позиция на Съвета от 29 януари 1996 г. (ОВ № С 87, 25.3.1996 г., стр. 46) и Решение на Европейския парламент от 21 май 1996 г. (ОВ № С 166, 10.6.1996 г.).

като има предвид, че самият характер на хуманитарната помощ изисква създаването на ефикасни, гъвкави, прозрачни и при необходимост — бързи процедури за вземане на решения за финансиране на хуманитарни операции и проекти;

като има предвид, че трябва да се създадат процедури за осъществяването и администрирането на хуманитарната помощ, финансирана от общия бюджет на Европейската общност, при което спешната помощ, предоставяна по силата на Четвъртата конвенция на страните от АКТЬ и ЕО, подписана в Ломе на 15 декември 1989 г., изменена със Споразумението за изменение на горната Конвенция, подписано в Мавриций на 4 ноември 1995 г., остава предмет на процедурите и разпоредбите, описани в Конвенцията,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ

ГЛАВА I

Цели и общи принципи на хуманитарната помощ

Член 1

Хуманитарната помощ от Общността включва операции за съдействие, подпомагане и защита на недискриминационна основа, с цел да се помогне на лица в трети страни, особено на най-уязвимите от тях, и като приоритет — на лицата в развиващите се страни, които са жертва на природни бедствия, на кризи, предизвикани от човека, например войни и размирици, или на извънредни ситуации или обстоятелства, съпоставими с природни бедствия или с бедствия, предизвикани от човека. Тя действа така през цялото време, необходимо за посрещане на хуманитарните изисквания, които следват от тези различни ситуации.

Тази помощ включва и операции, които представляват подготовка за рискове или предотвратяване на бедствия или на съпоставими извънредни обстоятелства.

Член 2

Основните цели на операциите за хуманитарна помощ, упоменати в член 1, са:

- а) да спасяват и запазват човешки живот по време на критични ситуации и техните непосредствени последици и в случай на природни бедствия, довели до значителни загуби на човешки живот, физически, психологически или социални страдания или материални щети;
- б) да осигуряват необходимата помощ и съдействие на населения, засегнати от по-продължителни кризи, произтичащи по-специално от размирици или войни, и водещи до същите ефекти, като тези, описани в буква а), особено когато техните

собствени правителства не могат да помогнат достатъчно или когато съществува вакуум в управлението;

- в) да подпомагат финансирането на транспортирането на помощта и на осигуряването на достъп до нея на онези, за които тя е предназначена, чрез всички налични логистични средства и чрез защитата на хуманитарните стоки и персонал, с изключение на операции, свързани с отбраната;
- г) да осъществяват краткосрочни операции по възстановяване и реконструкция, по-конкретно на инфраструктурата и оборудването, в тясно сътрудничество с местните структури, с цел да се улесни пристигането на помощта, да се предотврати влошаването на ефекта от кризата и да се започне оказване на помощ на пострадалите да си възвърнат определено минимално ниво на самозадоволяване, като се вземат предвид целите на дългосрочно развитие, когато това е възможно;
- д) да се справят с последиците от движенията на населението (бежанци, разселени и върнати лица), предизвикани от природни бедствия и от бедствия, причинени от човека, и да осъществяват схеми за подпомагане на репатрирането и повторното заселване в страната на произход, когато са налице условията, предвидени в съществуващите международни споразумения;
- е) да осигуряват готовност в случай на опасност от природни бедствия или съпоставими извънредни обстоятелства и да използват подходяща бърза система за ранно сигнализиране и намеса;
- ж) да поддържат граждански действия за защита на жертвите на сблъсъци или на съпоставими извънредни обстоятелства, в съответствие със съществуващите международни споразумения.

Член 3

Помощта от Общността, посочена в членове 1, 2 и 4, може да бъде използвана за финансиране на закупуването и доставката на всякакви продукти или оборудване, необходими за изпълнението на хуманитарните операции, включително за построяване на жилища или убежища за жертвите, за разходи, свързани с приходящия персонал, експатриран или местен, който е нает в рамките на тези операции, складиране, международен или национален транспорт, логистична подкрепа и разпределение на помощите, както и за всяка друга дейност, насочена към улесняване или получаване на свободен достъп за лицата, които получават помощта.

Тя може да се използва и за финансиране на всякакви други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на хуманитарните операции.

Член 4

Помощта на Общността, предвидена в членове 1 и 2, може да се използва и за финансиране на:

- подготвителни и предварителни проучвания за хуманитарни операции и оценка на хуманитарни проекти и планове,
- операции за мониторинг на хуманитарни проекти и планове,
- в малък мащаб, и с дегресивен характер, когато става въпрос за финансиране в продължение на няколко години — дейности за обучение и проучвания в областта на хуманитарните операции,
- разходите за изтъкване на общностния характер на помощта,
- дейности за повишаване на чувствителността и информационни кампании, целящи повишаване на познанието относно хуманитарните въпроси, особено в Европа и в трети страни, където Общността финансира големи хуманитарни операции,
- мерки за укрепване на координацията между Общността и държавите-членки, други страни-донори, международните хуманитарни организации и институции, неправителствените организации и организациите, които ги представляват,
- техническата помощ, необходима за изпълнение на хуманитарните проекти, включително размяната на технически умения и опит между европейски хуманитарни организации и органи, или между последните и организации и органи в трети страни,
- хуманитарни операции за обезвреждане на мини, включително кампании за повишаване на информираността на местното население относно противопехотните мини.

Член 5

Финансирането от Общността по силата на настоящия регламент се предоставя като безвъзмездна помощ.

Операциите по настоящия регламент са освободени от данъци, такси, налози и мита.

ГЛАВА II

Процедури за осъществяване на хуманитарната помощ

Член 6

Операции за хуманитарна помощ, финансирани от Общността, могат да се осъществяват както по молба на международни или неправителствени органи и организации, на държава-членка или на третата страна-бенефициер, така и по инициатива на Комисията.

Член 7

1. Неправителствените организации, които имат право на финансиране от Общността за изпълнението на операции, предвидени в настоящия регламент, трябва да отговарят на следните изисквания:

- a) да са независими организации с идеална цел в държава-членка на Общността, регистрирани съгласно действащото законодателство на тази държава-членка;
 - b) главното им управление да се намира в държава-членка на Общността или в третите страни, получаващи помощта от Общността. То трябва да бъде ефективният център за вземане на всички решения относно операциите, финансирани по силата на настоящия регламент. По изключение, главното управление може да се намира в трета страна донор.
2. При определяне дали дадена неправителствена организация отговаря на изискванията за финансиране от Общността се вземат под внимание следните фактори:
- a) капацитета на организацията за административно и финансово управление;
 - b) нейния технически и логистичен капацитет във връзка с планираната операция;
 - v) опита ѝ в сферата на хуманитарната помощ;
 - г) резултатите от предишни операции, изпълнени от дадената организация, и по-специално от операции, финансирани от Общността;
 - д) готовността ѝ да участва, при необходимост, в системата за координация, изградена във връзка с дадена хуманитарна операция;
 - e) способността и готовността ѝ да развива сътрудничеството с хуманитарните агенции и с основните общности в съответните трети страни;
 - ж) нейната непристрасност при осъществяването на хуманитарната помощ;
 - з) когато това е уместно – предишния ѝ опит в третата страна, за която се отнася дадената хуманитарна операция.

Член 8

Общността може да финансира и хуманитарни операции, осъществявани от международни органи и организации.

Член 9

Когато е необходимо, Общността може да финансира хуманитарни операции, осъществявани от Комисията или от специализирани органи на държавите-членки.

Член 10

1. С цел да се гарантират и повишат ефективността и последователността на общностните и националните системи за хуманитарна помощ, Комисията може да предприема всякакви мерки, необходими за насърчване на по-тясна координация между нейните дейности и дейностите на държавите-членки, както на ниво вземане на решения, така и на мястото на събитието. С тази цел, държавите-членки и Комисията поддържат система за обмен на информация.

2. Комисията следи хуманитарните операции, финансирани от Общността да бъдат координирани и съгласувани с операциите на международните организации и органи и по-специално с онези от тях, които са част от системата на ООН.

3. Комисията полага усилия да развива взаимодействието и сътрудничеството между Общността и трети страни - донори в областта на хуманитарната помощ.

Член 11

1. Комисията определя условията за отпускане, мобилизиране и осъществяване на помощите по настоящия регламент.

2. Помощта се предоставя само ако получателят спазва тези условия.

Член 12

Всички договори за финансиране, сключени по силата на настоящия регламент, предвиждат възможност Комисията и Сметната палата да извършват проверки на място и в главното управление на партньорите по линия на хуманитарната помощ, в съответствие с обичайните процедури, постановени от Комисията съгласно действащите разпоредби, и по-специално тези на Финансовия регламент приложим спрямо общия бюджет на Европейските общности.

ГЛАВА III

Процедури за осъществяване на хуманитарните операции

Член 13

Комисията взема решения за спешна намеса на стойност, която не може да надхвърля 10 милиона екю.

За налагащи спешна намеса се считат следните операции:

- операции за посрещане на непосредствени и непредвидими хуманитарни нужди, свързани с природни бедствия или такива, предизвикани от човека, които имат внезапен характер, като наводнения, земетресения и въоръжени конфликти, или съпоставими обстоятелства,
- операции, ограничени до продължителността на реакцията на непредвидимите извънредни обстоятелства; средствата, заделени за тази цел, покриват реакцията спрямо хуманитарните потребности, посочени в първото тире, за срок, който не надвишава шест месеца, посочен в решението за отпускане на средства.

В случаите, когато операциите отговарят на тези условия и надхвърлят 2 милиона екю:

- Комисията взема решение,
- тя информира писмено държавите-членки в срок от 48 часа,
- тя дава обяснения за своето решение на следващото заседание на Комитета, като посочва по-специално причините за прибегване до извънредната процедура.

Решенията за продължаване на операциите, предприети съгласно извънредната процедура, се вземат от Комисията в съответствие с процедурата, предвидена в член 17, параграф 3, и в границите, посочени във второто тире от член 15, параграф 2.

Член 14

Комисията преценява, взема решение, управлява, контролира и прави оценка на операциите, посочени в настоящия регламент, в съответствие с действащите бюджетни и други процедури, и по-специално с процедурите, предвидени във Финансовия регламент приложим спрямо общия бюджет на Европейските общности.

Член 15

1. Като действа в съответствие с процедурата, предвидена в член 17, параграф 2, Комисията:

- взема решения за финансиране от Общността на операциите за защита, посочени в член 2, буква в), в рамките на осъществяването на хуманитарната помощ;
- приема правила за прилагането на настоящия регламент;
- взема решения за предприемането на преки действия от Комисията или за финансиране на действия на специализираните органи на държавите-членки.

2. Като действа в съответствие с процедурата, предвидена в член 17, параграф 3, Комисията:

- одобрява глобални планове с цел създаване на съгласувана рамка за действие в дадена страна или регион, където мащабите и сложността на хуманитарната криза са такива, че е вероятно кризата да продължи, както и бюджетите за тези планове. В този контекст, Комисията и държавите-членки разглеждат приоритетите, които трябва да бъдат установени за изпълнението на тези глобални планове,
- взема решения по проекти, надхвърлящи 2 милиона екю, без това да накърнява разпоредбите на член 13.

Член 16

1. Веднъж годишно Комитетът по член 17 обсъжда представени от представителя на Комисията общи насоки за хуманитарните операции, които трябва да бъдат проведени през следващата година, и разглежда цялостния въпрос за координацията на общностните и националните операции за хуманитарна помощ, както и всички други общи или специфични въпроси, свързани с помощта от Общността в тази област.

2. Освен това, Комисията внася в Комитета по член 17 информация относно промените в средствата за управление на хуманитарните операции, включително рамковото споразумение за партньорство.

3. Комитетът по член 17 се уведомява също така за намеренията на Комисията във връзка с оценката на хуманитарните операции и по възможност за нейния работен график.

Член 17

1. Комисията се подпомага от Комитет, съставен от представители на държавите-членки и председателстван от представителя на Комисията.

2. Когато трябва да се следва процедурата, постановена в настоящия параграф, представителят на Комисията внася в Комитета проект за мерките, които следва да се предприемат. Комитетът дава становище по проекта в срок, който председателят може да определи в зависимост от спешния характер на въпроса. Становището се дава с мнозинството по член 148, параграф 2 от Договора за приемането на решения, които Съветът следва да вземе по предложение на Комисията. Гласовете на представителите на държавите-членки в Комитета се претеглят по начина, указан в посочения член. Председателят не гласува.

Комисията приема набелязаните мерки, ако те са в съответствие със становището на Комитета.

Ако набелязаните мерки не съответстват на становището на Комитета или ако Комитетът не е излязъл със становище, Комисията внася незабавно в Съвета предложение относно мерките, които трябва да бъдат предприети. Съветът взема решение с квалифицирано мнозинство.

Ако след изтичане на едномесечен срок от датата на внасяне на мерките в Съвета, той още не е взел решение, предложените мерки се приемат от Комисията.

3. Когато трябва да се следва процедурата, постановена в настоящия параграф, представителят на Комисията внася в Комитета проект за мерките, които следва да се предприемат. Комитетът дава становище по проекта в срок, който председателят може да определи в зависимост от спешния характер на въпроса. Становището се дава с мнозинството по член 148, параграф 2 от Договора за приемането на решения, които Съветът следва да вземе по предложение на Комисията. Гласовете на представителите на държавите-членки в Комитета се претеглят по начина, указан в посочения член. Председателят не гласува.

Комисията приема мерки, които са приложими незабавно. При все това, ако тези мерки не са в съответствие със становището на Комитета, Комисията незабавно уведомява Съвета за тях. В такъв случай, Комисията отсрочва прилагането на мерките, по които е взела решение, за срок от един месец от датата на уведомяването.

Съветът, произнасящ се с квалифицирано мнозинство, може да вземе различно решение в срока по предходния параграф.

Член 18

1. Комисията прави редовна оценка на операции за хуманитарна помощ, финансирани от Общността, с цел да установи дали те са постигнали набелязаните цели и да разработи насоки за подобряване на ефективността на следващи операции. Комисията представя на Комитета резюме, в което се посочват и статусите на назначените експерти, на осъществената оценка, които той може да разгледа, ако е необходимо. Докладите по оценката са на разположение на държавите-членки при поискване.

2. По искане на държавите-членки, и с тяхно участие, Комисията може също така да направи оценка на резултатите от хуманитарните операции и планове на Общността.

Член 19

След приключване на всяка финансова година, Комисията изпраща годишен доклад на Европейския парламент и на Съвета с кратко описание на операциите, финансирани през годината.

Краткото описание съдържа по-специално информация за организациите, с които са изпълнявани хуманитарните операции.

Докладът съдържа и обобщение на външните оценки, извършени, при нужда, във връзка със специфични операции.

Комисията уведомява държавите-членки, не по-късно от един месец от вземане на решението ѝ и без да се накърнява член 13 от настоящия регламент, за одобрените операции, като посочва техния размер, характер, населението - бенефициери и партньорите.

Член 20

Три години след влизане в сила на настоящия регламент, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета цялостна оценка на операциите, финансирани от Общността по силата на настоящия регламент, заедно с предложенията относно бъдещето на регламента и, доколкото е необходимо, предложенията за изменения към него.

Член 21

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейските общности.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Люксембург на 20 юни 1996 година.

За Съвета
Председател
P. BERSANI
